

Bispegården, januar 2020

Kære alle

Vær velkommen, Herrens år, synger vi og omfavner det nye år med håb og tro. Jeg håber, at I er kommet godt igennem julen med højtidens store travlhed, mange tjenester og de stærke følelser, der ofte aktiveres i julen – både sorgen og glæden, ensomheden og fællesskabet. Ofte er det som om, der sættes en lup over det emotionelle Danmark, så følelserne forstærkes, og tilværelsen fortættes i helligdagene. Sikkert godt hjulpet på vej af kulminationen på vinterens mørke og høje forventninger. Hvis der er et sted, hvor dette erfares, så er det i præsteembedet. Igen i år kan jeg se, at der har været stor kreativitet og virkelyst i sognene i adventstiden og juledagene. Jeg ved, at I alle har ydet jeres for at forkynde det glædelige budskab om lyset, der skinner i mørket. Tak for jeres indsats endnu engang.

Jeg håber også, at I er kommet vel ind i det nye år. Nu ser vi fremad mod det første i 20'erne, og igen i år er der en række vigtige begivenheder og arrangementer i Lolland-Falsters Stift. Jeg vil derfor bede præster om at være opmærksomme på nogle datoer. Den 10. juni har vi **landemode**, og den 1.-2. september afholdes årets **stiftspræstestævne**, begge dele i Maribo. Den 11. marts begynder [et nyt supervisorshold](#), der vil have base i Klosterkirken i Nykøbing F.

Til september er der **valg til menighedsrådene**, og selvom det kan forekomme, at der er lang tid til, så er det en god idé allerede nu at gå i gang med forberedelserne. Den 12. maj skal der være offentligt orienteringsmøde om valget. Hvilke kompetencer mangler i menighedsrådet? Hvem kunne være interesserede i menighedsrådsarbejdet i sognet? Det er nu, man skal prikke folk, som har gode kompetencer, på skulderen og give en venlig opbakning til at stille op. Og så afholder Menighedsrådsforeningen kursus om den nye valgform, som implementeres i år. Kurset er [den 19. februar i Sakskøbing](#).

Som præst ved man, at menigheden værdsætter en vedkommende og relevant prædiken, og man ved også, at det er noget, man konstant må arbejde med. Ind imellem kan der være behov for ny inspiration til at udbygge sine kundskaber. Derfor er der i dette forår flere **kurser i homiletik**. I samarbejde med Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter og Roskilde Stift kan man i løbet af to kursusdage blive klogere på, hvordan læsning af evangelieteksten bidrager til prædikenforberedelsen. Første kursusdag er [den 21. april i Holsted](#), og den anden er [den 5. maj i Vordingborg](#).

Desuden udbyder stiftet også i samarbejde med Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter en workshop med den anerkendte amerikanske **professor Dawn Ottoni Wilhelm** fra Bethany Theological Seminary i Indiana. Workshopen foregår i PilgrimsHuset i Maribo den 23. april og har titlen "[Preaching as spiritual formation](#)". Udgangspunktet er, at prædikenarbejdet er en del af præstens egen religiøse praksis. Jeg har arbejdet sammen med Dawn Ottoni Wilhelm og kender hende som en meget inspirerende homiletiker og dygtig teolog og underviser. Jeg kan varmt anbefale workshopen, hvor der er tilmelding efter først til mølle-princippet.

Endnu en stor ting ser jeg frem til i det nye år. I marts 2020 udkommer der for første gang i 28 år en ny bibeloversættelse. Bibelselskabet udgiver den 20. marts "[Bibelen 2020](#)" – en ny samlet oversættelse af hele Bibelen i et mundret og nutidigt sprog, oversat af eksperter i græsk og hebraisk, og bearbejdet af forfattere og sprogfolk. Den nye bibeloversættelse vil blive markeret officielt søndag den 22. marts rundt om i landets domkirker. Jeg vil derfor ikke kun give tilladelse til, men også opmuntre til, at man ved højmesse den 22.

marts bruger tekstlæsninger fra Bibelen 2020. Alle teksterne til denne højmesse [kan I frit hente og downloade her](#).

I **Lolland-Falsters stiftsadministration** er der forandringer i det nye år. Vi ser frem til at kunne ansætte en ny kontorchef i løbet af foråret. Den 1. januar 2020 stoppede kommunikations- og administrationsmedarbejder Marianne Schwartz efter mange års tro tjeneste. Henvendelser om hjemmesiden og kommunikation skal i fremtiden rettes til Inge Haandsbæk Vestergaard på inej@km.dk. Øvrige henvendelser rettes til stiftsadministrationen.

Vores stift er beriget med mange smukke middelalderkirker. Det er bygninger med stor historie og kulturhistorisk værdi, og også bygninger, der ofte har behov for reovering og restaurering. Når vi i Lolland-Falsters Stift behandler menighedsrådenes byggesager for middelalderkirker, skal vi altid indhente udtalelser fra **den kongelige bygningsinspektør**. [Kirkeministeriet har i december 2019 imidlertid meddelt alle stifterne](#), at der ikke er udpeget en kongelige bygningsinspektør i perioden fra 1. januar til 1. maj 2020. Det skyldes, at opgaven skal i udbud hos en ny styrelse end tidligere, oplyser ministeriet. Det betyder, at vi i stiftet desværre ikke kan træffe afgørelser i byggesager, der forudsætter den kongelige bygningsinspektørs udtalelse, før den 1. maj 2020. I er fortsat velkomne til at fremsende byggesager til behandling hos stiftet i den omtalte periode, idet vi vil sørge for at foretage den del af sagsbehandlingen, der er mulig, mens vi venter på udnævnelse af en ny kongelig bygningsinspektør. Men byggesagerne kan beklageligvis tidligst blive afsluttet efter den 1. maj 2020.

I **Pilgrimshuset i Maribo** skal pilgrimspræst Anne Louise Hanson på orlov i perioden 1. januar – 1. april 2020. I den periode vil stiftets pilgrimsaktiviteter blive varetaget af Kevin McLaughlin, medarbejder i Pilgrimshuset. Han kan kontaktes på mail kmclomi@hotmail.com.

Nogle af jer har måske bemærket, at bedemandsfirmaer, der arrangerer **begravelser uden gejstlig medvirken**, er begyndt at dukke op med annoncer i avisen og på sociale medier – også her i stiftet. Det er en udvikling, det er vigtig at være opmærksom på. Antallet af begravelse og bisættelser af folkekirkemedlemmer uden gejstlig medvirken er stigende. Det kan der være flere grunde til. Der er en strømning i tiden, hvor vi mennesker gerne vil være med til at sætte scenen, gøre ritualer personligt og bidrage til ceremonierne med noget fra vores personlige relationer.

Man kan afvise udviklingen som en individualistisk tidsånd, eller man kan se det som et udtryk for, at mange folk har et oprigtigt ønske om at blive inddraget. Det sidste er det mest konstruktive og kan være en anledning til at få en samtale om Gud, Jesus og det kristne opstandelseshåb. Det er vigtigt, at vi er opmærksomme på kirkens medlemmer, de pårørende og deres ønske om at blive inddraget i planlægningen af begravelsen, samt deres behov for en opsamlende samtale efter den kirkelige handling. Begravelserne i stiftet er meget ujævnt fordelt, og der er forholdsvis mange i byerne. Men uanset hvor de pårørende befinder sig, så har mange brug for en opfølgende samtale, og brug for, at præsten er nærværende i deres sorgproces. Mødet med præsten i forbindelse med en begravelse og bisættelse er kirkens ansigt udadtil. Jeg vil derfor opfordre præster til at prioritere tid og ressourcer på at være der for de pårørende, både før og efter den kirkelige handling.

Lyset vil så småt vende tilbage i de kommende måneder, og med lyset følger også varmen. Selv drager jeg mod varmere himmelstrøg i februar. Dog ikke for at holde ferie, men for at besøge de danske migrantkirker i Argentina, som sidste år kunne fejre 200 års jubilæum. Netop en del lollikker brød op i 1800-tallet og slog

LOLLAND-FALSTERS STIFT
FOLKEKIRKEN

sig ned i Argentina, så jeg ser frem til at møde menighederne i dag, høre deres historier og forstå, hvordan verden ser ud som dansk-argentiner i år 2020. Jeg har lovet Folketidende at skrive hjem med rejseberetninger fra mine besøg, så dér kan I følge med i februar måned, mens domprovst Anne Birgitte Reiter passer bispeembedet under mit fravær.

Med ønsket om et godt nytår, fyldt af håb, glæde og Guds fred.

Venlig hilsen

Marianne Gaarden